

Osmi sastanak Država članica Otavske konvencije o zabrani upotrebe, skladištenja, proizvodnje i transfera protivpešadijskih mina
18-22. novembar 2007. godina, Aman, Jordan

REPUBLIKA SRBIJA

IZJAVA

Za koordinaciju poslova u vezi sa humanitarnim razminiranjem i upravljanjem projektima u toj oblasti u Srbiji je 2002. godine osnovan Centar za razminiranje – državni organ za čiji rad se u Budžetu obezbeđuju potrebna finansijska sredstva.

Centar je kadrovski osposobljen i tehnički opremljen za realizaciju poslova iz svoje nadležnosti.

Program razminiranja u našoj zemlji za svaku godinu usvaja Vlada Republike Srbije.

U skladu sa važećim propisima, Centar neposredno ne obavlja razminiranje, te stoga i nema zaposlene pirotehničare koji se bave razminiranjem. Međutim, Centar vrši kontrolu kvaliteta razminiranja sa pet posebno obučениh stručnjaka za poslove humanitarnog razminiranja i kontrole kvaliteta, koji su zaposleni u Centru, što je prema sadašnjoj dinamici čišćenja mina u Srbiji dovoljno.

Operacije razminiranja u Srbiji, u skladu sa Međunarodnim standardima za humanitarno razminiranje, obavljaju komercijalna preduzeća i nevladine organizacije, koje su tehnički opremljene i kadrovski osposobljene za humanitarno razminiranje, i koje poslove dobijaju na javnim tenderima.

Centar za razminiranje u Srbiji ostvaruje međunarodnu saradnju u oblasti protivminskog delovanja sa brojnim subjektima.

Saradnja sa Međunarodnom fondacijom za razminiranje i pomoć žrtvama mina, kao i regionalna saradnja kroz razne forme rada Saveta za koordinaciju protivminskog delovanja u jugoistočnoj Evropi i korišćenje naučenih lekcija daje odlične rezultate. Ostvaruju se dobri rezultati i kroz bilateralnu saradnju sa Hrvatskim Centrom za razminiranje i Centrom za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini kroz razmenu iskustava o razminiranju, o kontroli kvaliteta razminiranja, izradi i realizaciji projekata na zajedničkoj granici, kao i u drugim oblastima.

Problemi u vezi sa razminiranjem u Srbiji su brojni i uglavnom su uslovljeni specifičnostima minske situacije i nedostatkom novca za obavljanje razminiranja.

Specifičnost minskog problema u Srbiji ogleda se u činjenici da se u našoj zemlji pored minskih polja sa protivpešadijskim i protivtenkovskim minama, sumnja da se neeksplozirane kasetne bombe, od bombardovanja 1999. godine, nalaze na površini od 23.000.000 m², kao i da se 60 avionskih bombi i drugih projektila velike mase nalazi na 43 lokacije, uključujući i reku Dunav i reku Savu.

Takođe se pretpostavlja da se nakon požara i eksplozije u vojnom magacinu u Paraćinu van vojnih objekata nalaze razne vrste neeksploziranih ubojitih sredstava ili njihovih delova.

U Đerdapskoj klisuri na Dunavu, u blizini Prahova, 1944. godine potopljeni su nemački ratni brodovi sa velikom količinom protivbrodskih mina i drugih neeksploziranih ubojitih sredstava. Prošle godine je na ovom lokalitetu obavljeno Generalno izviđanje pri čemu je utvrđena pozicija potopljenih brodova i neeksploziranih ubojitih sredstava.

Minska polja sa protivpešadijskim i protivtenkovskim minama koje su 1991. godine postavljene u tzv. mešovita minska polja još uvek se nalaze na površini od oko 2.500.000 m² u pograničnom području sa Republikom Hrvatskom.

Pretpostavlja se da se na navedenoj površini nalazi oko 3.500 raznih vrsta mina. Izvršeno je izviđanje i obeležavanje površina koje su zagađene minama, urađeni su projekti razminiranja za svaku mikrolokaciju na kojoj se razminiranje obavlja u zavisnosti od obezbeđenih finansijskih sredstava.

Procenjujemo da je za razminiranje navedene površine potrebno oko 2.700.000 evra.

Razminiranje uz granicu sa Hrvatskom za nas ima posebnu važnost, jer ono, pored bezbednosnih, ekoloških i privrednih aspekata doprinosi daljem jačanju poverenja među ljudima i unapređenju odnosa između Srbije i Hrvatske.

Do sada je na ovom području obavljeno razminiranje na površini od oko 4.000.000 m² na kojoj je pronađeno i uništeno oko 5.500 raznih vrsta PP i PT mina.

U toku je razminiranje na površini od oko 300.000 m² uz granicu sa Hrvatskom. Finansijska sredstva za navedene radove obezbeđena su, preko ITF-a, iz donacija Savezne Republike Nemačke i Kraljevine Norveške.

Srbija je Otavskom konvencijom preuzela obavezu da do 2014. godine očisti minska polja i uništi zalihe protivpešadijskih mina.

Međutim, mi planiramo da mnogo pre tog roka, odnosno da 2009. godine uklonimo sva minska polja sa teritorije Srbije.

U Srbiji se više ne proizvode protivpešadijske mine. U maju ove godine uništene su zalihe protivpešadijskih mina, osim 5.565 komada koje su, u skladu sa Otavskom konvencijom, zadržane za obuku.

Razminiranjem minskih polja, čišćenjem kasetnih bombi i uklanjanjem avionskih bombi i drugih NUS, pored veće bezbednosti ljudi i zaštite životne sredine, stvoriće se uslovi za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju, eksploataciju šuma, održavanje kanala za odvodnjavanje, rekonstrukciju i izgradnju turističkih i industrijskih objekata, što će doprineti realizaciji razvojnih projekata u navedenim oblastima.

Problemi u vezi sa razminiranjem u Srbiji su brojni i Srbija ih sama bez pomoći međunarodne zajednice i donatora teško može rešiti, stoga u narednom periodu očekujemo još veću pomoć, s obzirom da procenjujemo da je za razminiranje minskih polja, čišćenje kasetnih bombi, uklanjanje avionskih bombi i drugih NUS potrebno oko 35.000.000 evra.

Hvala na pažnji.